

поведінки, забезпечуючи професійність та взаєморозуміння серед працівників та забезпечує відповідальні та етичні відносини зовнішніх учасників, підтримуючи репутацію підприємства.

Отже, якщо культура підприємництва визначає стиль управління, інноваційність та спроможність підприємства пристосовуватися до змін, то діловий етикет регулює спосіб взаємодії, комунікації та сприйняття підприємства у світі бізнесу. Разом вони становлять основу успішного та стабільного бізнесу, відображають професіоналізм та впевненість у керуванні, сприяючи розвитку бізнесу та встановленню довіри серед співробітників та клієнтів.

Список використаних джерел:

1. Кучеренко В.Д. Особливості інноваційної діяльності підприємства торгівлі в ринкових умовах. Зб. наук. праць. Економічні проблеми невинробничої сфери. КДТЕУ. - Київ, 2017.
2. Основи підприємницької діяльності - Варналій З.С. – Режим доступу : <https://westudents.com.ua/knigi/164-osnovi-pdprimnitsko-dyalnost-varnaly-zs.html>
3. Ботвина Н.В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування: Навч. посіб. / Н.В. Ботвина – К.: Артк, 2000. – С. 190.

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Сидорук Д.В.

здобувачка вищої освіти групи МЕН 3/2

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Науковий керівник: Кушнірук В.С.

к. е. н., доц., доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Важливим елементом принципу громадян є забезпечення гендерної рівності. Це особливо важливо з огляду на історичні особливості формування принципу рівності, який визначав привілейований статус чоловіків протягом більшості періодів розвитку людської цивілізації. У сучасному світі, хоча більшість країн формально нівелювали всі гендерні відмінності, на практиці в багатьох суспільствах все ще зберігаються певні стереотипи і традиції, які заважають жінкам повною мірою користуватися всіма доступними їм правами і свободами нарівні з чоловіками. Політична рівність між чоловіками та жінками є важливим елементом гендерної рівності.

Це означає не лише рівні умови для участі чоловіків та жінок у виборчому процесі, а й рівні можливості бути представленими у виборчих органах влади. Однак виборчі практики багатьох країн (у тому числі й України) свідчать про необхідність запровадження спеціальних механізмів забезпечення гендерної рівності у виборчому процесі. Тому дослідження механізмів забезпечення гендерної рівності на виборах є актуальним і потребує комплексного політологічного аналізу.

В основу нашого дослідження лягли аналітичні та наукові праці вітчизняних вчених, зокрема, М. Бучин [1], Г. Данчук [1], Г. Харламова [2], А. Ставицький [2] та інших. Ці

експерти та дослідники розглядали питання гендерної рівності та гендерної нерівності, а також аналізували національний та міжнародний досвід забезпечення гендерної рівності в політиці. Також важливим підґрунтям нашого дослідження стали міжнародно-правові акти, що регулюють питання гендерної рівності в політиці загалом які гарантують рівні умови для участі чоловіків і жінок у виборчому процесі [1].

Механізм забезпечення принципу гендерної рівності включає в себе різноманітні заходи, політики та програми, спрямовані на зменшення нерівності між чоловіками та жінками у суспільстві. Цей механізм може включати такі елементи, як:

1. Законодавчі акти - прийняття законів, які гарантують рівні права та можливості для чоловіків та жінок у всіх сферах життя, включаючи працю, освіту, політику та інші.

2. Гендерна політика - розроблення та впровадження спеціальних програм та стратегій, спрямованих на покращення становища жінок у суспільстві, включаючи заходи щодо боротьби з насильством, покращення доступу до освіти та охорони здоров'я.

3. Соціальні програми - розвиток соціальних програм, які сприяють балансу між роботою та сімейним життям, підтримують жінок у сфері материнства та догляду за дітьми, а також забезпечують соціальний захист для уразливих груп.

4. Освіта та інформаційна кампанія - проведення навчальних заходів та інформаційних кампаній з метою усвідомлення гендерних стереотипів, популяризації гендерної рівності та позитивного прикладу у суспільстві.

5. Моніторинг та оцінка - систематичний моніторинг та оцінка стану гендерної рівності в різних сферах життя, що дозволяє вчасно виявляти проблеми та приймати необхідні заходи для їх вирішення. Це лише кілька прикладів механізмів, якими можна забезпечити принцип гендерної рівності. Важливо враховувати конкретну ситуацію кожної країни та розробляти і впроваджувати заходи, які враховують потреби та особливості жінок та чоловіків в цьому суспільстві [2].

На шляху демократичного розвитку Україна прагне реалізувати громадянське суспільство, засноване на гуманітарних принципах. За останні роки Україна досягла значного прогресу у вивченні та розумінні гендерної проблематики. Прийняття Конституції України створило нові правові гарантії для формування громадянського суспільства. Принципи рівності прав і свобод громадян перед законом, гарантовані Конституцією України, є важливими для розвитку діяльності адміністративних органів щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. У Постанові ВРУ № 1904-IV станом від 29.06.2004 р. були схвалені Рекомендації парламентських слухань «Становище жінок в Україні: реалії та перспективи», в яких було окреслено позицію жінок в Україні, зазначено, що за останній період часу ситуація з безробіттям не покращилась та основну питому частину серед працездатного населення, яке не має роботи займають жінки.

Для забезпечення принципу гендерної рівності на виборах держави використовують низку механізмів, які сприяють політичній участі жінок зокрема у виробничому процесі. Найважливішими з цих механізмів є закріплення принципу гендерної рівності в національному законодавстві прийняття спеціальних законів на міжнародному рівні створення спеціальних органів, які займаються питаннями гендерної рівності, запровадження гендерних квот для гарантування певного рівня представництва жінок на виборах, а також проведення досліджень щодо гендерної рівності в окремих країнах.

Розвиток українського суспільства на засадах демократії вимагає нового змісту правових норм як важливого елементу регулювання гендерних відносин у суспільстві. Оскільки правовий статус жінки на соціальному та сімейному рівні є індикатором розвитку політичної, соціальної та правової системи держави, сьогодні існує нагальна потреба у прийнятті правових норм, які забезпечать розвиток рівності між чоловіками і жінками та рівноправних гендерних відносин.

При цьому найбільш широко принцип рівності може бути реалізований через державний механізм впровадження та забезпечення гендерної рівності в усіх сферах життєдіяльності суспільства через систему державних структур [3].

Список використаних джерел:

1. Бучин М. А., Данчук Г. Д. Основні механізми забезпечення принципу гендерної рівності у виборчому процесі. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 2(54), 2022. С. 12-16. URL: <http://visnyk-ppsp.kpi.ua/article/view/264388/260510> (дата звернення: 13.11.2023).
2. Харламова Г., Ставицький А. Гендерне питання у підприємницькій діяльності: сучасне сприйняття підприємців. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 3(210), 2020. С. 42-52. URL: <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/10/210-42-52.pdf> (дата звернення: 13.11.2023).
3. Правове забезпечення реалізації політики гендерної рівності у системі органів виконавчої влади. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_4731 (дата звернення: 13.11.2023).

РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Слатвінська Л. А.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

В економіці незалежної України туризм посідає пріоритетне місце. Державні, регіональні програми розвитку економіки держави визначають його як сектор розвитку територій та покращення життя населення. Нині Україна переживає надзвичайно складний час – протистояння збройному, військовому тероризму з боку РФ. Індустрія туризму як і багато інших секторів нашої держави: освіта, наука, культура, медицина, агропромисловий комплекс працюють на обороностійкість нашої держави, забезпечуючи громадян: продуктами харчування, можливістю навчатись, отримувати медичні послуги, здійснювати реабілітацію та рекреацію. Завдяки цим сферам народного господарства ми можемо